

Notat om boligindretning

Til brug for tema-ankemøde i uge 25 2024.

Indhold

- I. Indledning*
- II. Lovgrundlag*
- III. Generelt*
- IV. Kriterier for bevilling*
 - *Personkreds*
 - *Boligbegrebet*
 - *Nødvendig for at gøre boligen bedre egnet*
 - *Støtte til boligskit*
 - *Iværksat før ansøgning*
- V. Afgrænsning til anden lovgivning*
- VI. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser*
- VII. De konkrete mødesager*

I. Indledning

Vi har valgt at fremlægge 20 konkrete sager for at belyse Ankestyrelsens praksis om boligindretning.

II. Lovgrundlag

Praksisnotatet er baseret på lovbekendtgørelse nr. 67 af 22. januar 2024 af lov om social service (serviceloven), lovbekendtgørelse nr. 83 af 25. januar 2024 af Barnets lov og vejledning nr. 10328 af 19. december 2017 om boligindretning og boligskit.

Uddrag af serviceloven:

§ 116. Kommunalbestyrelsen skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretning er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Stk. 2. En person, der er tilkendt hjælp efter stk. 1, kan, hvis den pågældende ønsker at benytte en anden håndværker end den, som kommunalbestyrelsen har valgt, vælge selv at lade boligindretningen udføre og få udgifterne hertil refunderet, dog højst med et beløb svarende til den pris, kommunen kunne have fået udført boligindretningen for hos den håndværker, som kommunen har valgt. På samme måde kan ansøgeren vælge andre materialer end dem, som kommunalbestyrelsen har anvist.

Stk. 3. Social- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om adgangen efter stk. 2 til at vælge håndværker og materialer i forbindelse med tilkendelse af hjælp til boligindretning, herunder om krav til håndværker samt om muligheden for at indgå aftale om tilbagelevering efter endt brug og aftale om reetablering og betingelserne herfor.

Stk. 4. I de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp efter stk. 1 ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, kan kommunalbestyrelsen yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden bolig, som dækker den pågældendes behov.

Stk. 5. Personer, der modtager social pension, kan ikke få hjælp efter stk. 4, medmindre det drejer sig om personer, der har en hjælpeordning efter § 96.

Stk. 6. Social- og indenrigsministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om, i hvilket omfang hjælp efter stk. 1, 2 og 4 skal tilbagebetales, herunder i hvilket omfang det tilbagebetalingspligtige beløb kan sikres ved pant i ejendommen.

Uddrag af Barnets lov:

§ 90. Følgende bestemmelser i lov om social service finder tilsvarende anvendelse for børn, unge eller familier omfattet af denne lov, som har behov herfor:

- 1) § 83 om personlig og praktisk hjælp.
- 2) § 84, stk. 1, om afløsning og aflastning.
- 3) § 86, stk. 2, om vedligeholdelsestræning.
- 4) § 112 om hjælpemidler.
- 5) § 113 om forbrugsgoder.
- 6) § 113 b om midlertidige hjælpemidler og forbrugsgoder.
- 7) § 114 om bilstøtte.
- 8) § 116 om boligindretning.
- 9) § 117 om individuel befordring.
- 10) § 117 a om hjælp og støtte til borgere med en hastigt fremadskridende sygdom, herunder ledsagelse som omfattet af § 89 i denne lov.
- 11) § 118 om pasning af nærtstående med handicap eller alvorlig sygdom.
- 12) §§ 119-122 om pasning af nærtstående, som ønsker at dø i eget hjem.

III. Generelt

Bevilling af boligindretninger skal medvirke til, at personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne og dennes familie kan leve et så almindeligt liv som muligt som andre personer på samme alder og i samme livssituation.

Samtidig skal hjælpen medvirke til at gøre personen mere selvhjulpne og dermed mindre afhængig af andres hjælp i dagligdagen. Formålet med hjælp til boligindretning er at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Personkredsen omfatter borgere med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne som følge af medfødt eller senere opstået handicap, sygdom eller som følge af ulykkesskader.

Bestemmelsen omfatter både børn og voksne.

IV. Kriterier for bevilling

Boligindretning efter servicelovens § 116, stk. 1, kan bevilges til personer, med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretningen er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende.

Personkreds

Varigt nedsat funktionsevne betyder, at der ikke inden for en overskuelig fremtid er udsigt til en bedring af de helbredsmæssige forhold, og at der i lang tid fremover vil være behov for at afhjælpe følgerne af den nedsatte funktion. Normalt vil lidelsen være en belastning resten af livet eller i en længere årrække, som ikke nærmere kan defineres.

Boligbegrebet

Hjælp til boligindretning gives i borgerens hjem. Hjælpen kan gives, uanset om borgeren bor til leje, er andelshaver eller ejer af den bolig han eller hun bebor, eller at borgeren har varigt ophold hos familie eller andre. Det er en betingelse, at der er tale om indretning af borgerens hjem.

Hvis borgeren bor i bofællesskab, vil dette også være at betragte som borgerens hjem. Der kan fx være tale om at bevilge automatisk døråbner til et fælleshus, der indgår som en del af bofællesskabet. Fælles boligarealer og boligenheder, som er oprettet efter lov om almene boliger, vil være omfattet af boligbegrebet. Beboerne i disse ejendomme er lejere. Fælles boligarealer er en del af boligarealet. Fælles boligarealerne kan eksempelvis være fælles opholdsarealer og fælles spisekøkkener.

I det omfang borgeren bor i en lejlighed, hvor der er fælles trappeareal og fælles indgangsdør, vil disse områder også være omfattet af boligbegrebet, hvis borgeren er nødt til at passere områderne for at komme ud og ind af bygningen. I forhold til lejede lejligheder skal man dog være opmærksom på bestemmelserne i henholdsvis lov om leje og lov om leje af almene boliger, hvor der findes en særlig regulering med hensyn til betingelserne for at foretage boligændringer efter servicelovens § 116 i det lejede.

Boligbegrebet kan også omfatte en carport med direkte adgang til boligen eller en reserveret parkeringsplads, fx i parkeringskælderen under den ejendom, hvor borgeren bor.

I det omfang der til leje-, andels- og ejerboliger er tilknyttet et privat parkeringsområde, vil

disse områder efter en konkret vurdering kunne være omfattet af boligbegrebet. Det skal imidlertid bemærkes, at der i disse tilfælde kan være en særlig regulering i en anden lovgivning eller i foreningernes vedtægter, der kan begrænse mulighederne for at få hjælp efter servicelovens § 116.

Boligbegrebet kan i ganske særlige situationer omfatte adgangen til boligen, herunder fx flisegang rundt om huset. Det vil være tilfældet, hvis det kan sandsynliggøres, at borgeren ikke ville have haft flisegang, hvis der ikke var et særligt behov som følge af den pågældendes nedsatte funktionsevne. Det afgørende er da, om fx flisegangen, rampen, lågen m.v. har betydning for borgers adgang til og fra boligen.

Der vil ikke kunne gives hjælp efter servicelovens § 116, stk. 1, til boligindretning i botilbud efter servicelovens kapitel 20, på plejehjem og i beskyttede boliger, jf. § 192, i døgninstitutioner efter § 66, stk. 1, nr. 6, ligesom der ikke kan foretages indretning af arbejdspladser, skoler, dagtilbud m.v.

Permanent ophold i en døgninstitution efter servicelovens § 66, stk. 1, nr. 6, er ikke i sig selv til hinder for at yde hjælp til boligindretning i fx forældrenes hjem, hvis barnet har hyppigt ophold hos forældrene, og hvis de omhandlede boligændringer, barnets funktionsnedsættelse taget i betragtning, må anses for påkrævede.

Nødvendig for at gøre boligen bedre egnet

Hjælpen anses for nødvendig, når en boligændring set i forhold til borgerens funktionsevne skønnes at kunne afhjælpe eller i betydelig grad formindske de boligmæssige ulemper ved ophold i eget hjem.

Det er ikke funktionsnedsættelsens art eller omfang, der er det afgørende, men i hvilken udstrækning indretningen af boligen hindrer, at borgeren kan fungere i eget hjem med sin funktionsnedsættelse. Dette vil bero på en samlet vurdering, som inkluderer alle væsentlige forhold af betydning for sagen, herunder blandt andet borgerens sociale og helbredsmæssige forhold.

Borgers ønske om at kunne klare sig selvstændigt skal indgå i vurderingen. Det bør i den forbindelse indgå i overvejelserne, om det er hensigtsmæssigt også at yde anden form for hjælp, fx personlig og praktisk hjælp, hjælp til anskaffelse af hjælpemidler eller forbrugsgoder, som supplement til en eventuel boligindretning eller i stedet for.

Afgørelser om mindre ændringer af den eksisterende bolig kan som oftest træffes på grundlag af dels en ansøgning og dels de helbredsmæssige oplysninger. Dette gælder fx ved fjernelse af dørtrin, opsætning af greb på badeværelse og ved trappe.

I andre tilfælde, hvor en ansøgning om boligindretning kan resultere i mere omfattende og bekostelige om- eller tilbygninger eller boligskitssituationer, må der ofte tilvejebringes en bred

beskrivelse af, på hvilken måde og i hvilket omfang funktionsevnen er nedsat, hvordan borgeren i øvrigt klarer sin dagligdag, og hvordan den pågældende selv ønsker at indrette sin tilværelse.

Ved vurdering af behov for indretning af den eksisterende bolig for børn med nedsat funktionsevne skal der blandt andet lægges vægt på, at barnet i videst muligt omfang og med størst mulig selvstændighed kan udføre aktiviteter som andre børn på samme alder. For børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne bør der samtidig i den samlede vurdering tages højde for barnets forventede fremtidige udvikling og dermed fremtidige behov.

Ved progredierende (fremadskridende) sygdomme fx leddegigt, muskelsvind, dissemineret sklerose, ALS (amyotrofisk lateral sklerose) og Spielmeyer-Vogt, vil der ofte være behov for ændring af den eksisterende bolig eller skift af bolig samt en lang række hjælpeforanstaltninger i øvrigt. Det er i den forbindelse vigtigt, at der ikke alene ses på det aktuelle behov, men at der også tages hensyn til den forventede fremtidige udvikling og dermed fremtidige behov

Der kan ikke ydes hjælp efter servicelovens § 116, stk. 1, om boligindretning til boligmæssige foranstaltninger, som alene eller overvejende har karakter af istandsættelse, almindelig vedligeholdelse eller modernisering.

Fx kan indretning af en brusekabine i et værelse i en bolig, som ikke i forvejen har et badeværelse, anses for en modernisering af boligen.

Støtte til boligskift

I nogle særlige tilfælde er det ikke tilstrækkeligt med bevilling af boligindretning i borgers hjem efter servicelovens § 116, stk. 1.

I sådanne situationer kan kommunen efter servicelovens § 116, stk. 4, yde hjælp til et boligskift til personer med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Hjælpen omfatter dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig. Det er en betingelse, at der ikke kan anvises anden bolig, fx en lejebolig, som dækker den pågældendes behov.

Personkredsen omfatter borgere med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne som følge af medfødt handicap eller senere opstået handicap, sygdom eller ulykkesskader. Bestemmelsen omfatter både børn og voksne.

Det er kun anskaffelse af en ejerbolig, der kan gives hjælp til efter § 116, stk. 4. Der kan ikke gives hjælp til flytning til en lejebolig eller andelsbolig efter servicelovens § 116, stk. 4. Hvis der af praktiske grunde eller på grund af bekostelige ændringer ikke kan foretages den nødvendige boligindretning med hjælp efter servicelovens § 116, stk. 1, i borgerens nuværende bolig, og kommunen ikke kan anvise en anden egnet bolig (lejebolig), skal kommunen vurdere, om borgeren er berettiget til hjælp til anskaffelse af en egnet ejerbolig.

Det er derfor kun i de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp til indretning af bolig ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, at kommunen kan yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig. Det er da en betingelse, at der ikke kan anvises anden (leje) bolig, som dækker den pågældendes behov. Servicelovens § 116, stk. 4 om boligskift finder derfor alene anvendelse, når de øvrige muligheder, herunder boligindretning og anvisning af lejebolig, ikke er anvendelige i det konkrete tilfælde.

I sager, hvor der opstår spørgsmål om flytning, er det derfor væsentligt, at borgeren og kommunen indgår i et tæt samarbejde i forhold til spørgsmålet, om det er muligt at dække borgerens behov ved ændringer i indretningen af den nuværende bolig, eller om det er muligt at dække borgerens behov i en anden egnet lejebolig. Hvis det herefter viser sig, at det er nødvendigt at anskaffe en ejerbolig, må kommunen og borgeren i samarbejde finde en egnet ejerbolig.

Det forhold, at borgeren selv tager skridt til at flytte til en anden bolig og fx på egen hånd uden kommunens medvirken finder en ny bolig, vil ikke i sig selv afskære borgeren fra at modtage hjælp efter servicelovens § 116. Det kan fx være i de tilfælde, hvor borgeren ønsker en højere boligstandard, flere kvadratmeter, ekstra kvalitet, særlige materialer m.v. Sagen vil imidlertid i disse tilfælde ofte skulle vurderes som en indretningssag efter servicelovens § 116, stk. 1, idet hjælpen efter § 116, stk. 4, forudsætter, at kommunen og borgeren i samarbejde finder en bolig, som er nødvendig og tilstrækkelig for at dække borgerens særlige behov. Endvidere er det en forudsætning, at kommunen ikke har kunnet anviser borgeren en anden egnet bolig.

Iværksat før ansøgning

Det er et almindeligt princip i den sociale lovgivning, at ansøgning skal indgives, og bevilling modtages, inden en social ydelse anskaffes.

Der kan derfor som udgangspunkt ikke gives hjælp til boligindretning, der er iværksat før, der er ansøgt kommunen om hjælp. Der kan dog være enkelte tilfælde, hvor behovet for boligindretningens iværksættelse må anses for uopsætteligt, eller hvor der er ydet fejlagtig vejledning af kommunen. I sådanne tilfælde vil der efter en konkret vurdering kunne ydes støtte, selvom indretningen er sket, inden ansøgning er indgivet. Kommunen skal konkret tage stilling til, om det almindelige princip skal fraviges.

Reparation og vedligeholdelse af bevilget boligindretning

Det påhviler som udgangspunkt borger selv at afholde udgifter til almindelig reparation og vedligeholdelse af en bevilget boligændring.

I ganske særlige tilfælde kan der gives hjælp til lovpligtige serviceeftersyn, f.eks. af elevatorer, og til reparation af en bevilget boligændring, hvis udgiften til serviceeftersyn og reparation i det

konkrete tilfælde må anses som en nødvendig merudgift som følge af funktionsnedsættelsen. Hjælpen gives da efter servicelovens §§ 41 eller 100.

I de særlige tilfælde, hvor det ikke er muligt at reparere, f.eks. en trappelift, må kommunalbestyrelsen behandle sagen som en ny sag om boligændring og – hvis betingelserne for bevilling i øvrigt er opfyldt – udarbejde en ny bevilling efter servicelovens § 116, stk. 1.

V. Afgrænsning til anden lovgivning

Generelt om forholdet til anden lovgivning

Boligindretning efter servicelovens § 116, stk. 1, omfatter mur- og nagelfaste genstande, hvorimod forskelligt tilbehør til boligindretning gives efter servicelovens §§ 112 og 113, om hjælpemidler og forbrugsgoder eller eventuelt servicelovens §§ 41 og 100, om merudgifter til børn og voksne.

Som boligindretning anses selve installationen og den genstand, som fx fastgøres på en særlig måde i mur, loft, væg eller gulv, eller andre ændringer eller fastgørelse af genstande i en bolig, som hvis de fjernes, fx i forbindelse med fraflytning, vil efterlade synlige og usædvanlige spor, der ikke er sammenlignelige med sædvanligvis forekommende reparationer i en bolig.

Som eksempel på mur- og nagelfaste genstande omfattet af § 116, stk. 1, kan nævnes:

- Elevator.
- Trappelift.
- Loftlift.
- Toiletstøtter.
- Skinnesystem til flytning/højdejustering af håndvask.
- Højdejusterbare skinnesystemer til køkkenelementer.
- Større rampesystemer.
- Dør- og vinduesautomatik.
- Bruseklapsæde.

VII. Praksis – Ankestyrelsens principmeddelelser om boligindretning

Der er ikke tale om en udtømmende opstilling af Ankestyrelsens principmeddelelser.

Principmeddelelserne er udvalgt i sammenhæng med emnet for at belyse vores almindelige praksis på området. Principmeddelelser kan læses i fuld længde i Ankestyrelsens Principdatabase. Principdatabase findes på [vores hjemmeside](#).

73-17 fastslår hvornår der kan ydes støtte til boligindretning efter servicelovens § 116,

stk. 1, ved ansøgning om mindre boligindretninger som gelænder og støttegreb. Afgørende for, om et gelænder eller et støttegreb kan anses som boligindretning, er, om gelænderet eller støttegrebet fastgøres på en særlig måde (fx mures fast i væggen) eller efterlader synlige og usædvanlige spor, når det fjernes. Hvis gelænderet eller støttegrebet ikke fastgøres på en særlig måde eller efterlader synlige og usædvanlige spor, når det fjernes, kan det ikke anses som boligindretning. Kommunen skal så vurdere, om gelænderet eller støttegrebet i stedet kan bevilges som et hjælpemiddel eller et forbrugsgode.

13-17 fastslår hvornår en trappelift kan betragtes som en nødvendig boligindretning. En trappelift vil almindeligvis ikke være en så omfattende og bekostelig ændring af boligen, at etableringen af denne alene kan begrunde, at kommunen skal undersøge, om det vil være mere hensigtsmæssigt, at borgeren flytter til en anden bolig.

54-14 fastslår, at et toilet og et toiletsæde med skylle-tørre funktion er en boligindretning i servicelovens forstand og ikke et forbrugsgode eller et hjælpemiddel. Toilettet er ligesom et almindeligt toilet mur- og nagelfast. Toiletsædet skal monteres på toilettet og tilsluttes vand og el. Toiletsædet kan ikke let fjernes og må betragtes som en integreret del af toilettet.

33-13 fastslår, at i de ganske særlige tilfælde, hvor hjælp til boligændring af den nuværende bolig ikke er tilstrækkelig til at gøre boligen egnet som opholdssted, kan kommunen yde hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden ejerbolig. Det er dog en betingelse, at kommunen ikke kan anvise en lejebolig, der kan dække behovet. Ved anvisning af bolig er det afgørende, at boligen, eventuelt med en bevilget boligindretning, kan anses som egnet som opholdssted. Det kan medføre, at ansøgere ikke kan få alle ønsker til boligens indretning og beliggenhed opfyldt.

13-13 fastslår det almindelige socialretlige princip om, at der som udgangspunkt ikke kan ydes hjælp til udgifter, som en borger har påtaget sig, inden han har søgt kommunen om hjælp. Hvis der er tale om en akut/uopsættelig udgift, fejlagtig vejledning fra kommunens side, en ansøgning om en løbende ydelse eller ydelse, der er forholdsvis nøje beskrevet i loven, vil der efter en konkret vurdering kunne ydes hjælp til udgifter, som en borger har påtaget sig, inden borgeren har søgt kommunen om hjælp.

224-11 fastslår, at en familie ikke kan få hjælp til dækning af udgifter til anskaffelse af anden bolig, da familien havde anskaffet sig den anden bolig uden kommunens medvirken. Ankestyrelsen fandt, at i en sådan situation kan der ydes hjælp til boligindretning af den anskaffede bolig.

234-10 fastslår, at et vægmonteret hæve/sænke puslebord i nærheden af rindende vand, efter en konkret vurdering, ikke fandtes at være en nødvendig boligindretning. Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at pågældende ikke havde en

funktionsnedsættelse, som gjorde det nødvendigt, at vask og bleskift skulle ske i umiddelbar nærheden af rindende vand.

70-10 fastslår at, en familie ikke havde ret til en større bolig på grund af datterens nedsatte funktionsevne, da en større bolig ikke var nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for datteren. Ankestyrelsen lagde ved afgørelsen vægt på, at familien boede i en handicapvenlig bolig beliggende i stueplan og med en rumstørrelse, der gjorde det muligt for datteren at komme rundt med sin gangstok. Der blev endvidere lagt vægt på, at datteren ville kunne færdes i boligen, hvis der blev foretaget relativt få ommøbleringer, og at der var tale om ommøbleringer, som ikke medførte en væsentlig forringelse af boligen for den øvrige families ophold i denne.

C-32-07 fastslår at en kvinde, der havde en varigt nedsat funktionsevne, var berettiget til hjælp til en automatisk døråbner til sin lejlighed i et ældrecenter efter servicelovens regler om boligindretning. Den automatiske døråbner måtte efter en konkret vurdering anses for at være nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for hende, idet den øgede hendes muligheder for at klare sig alene. Der blev lagt vægt på, at kvinden ikke selv kunne åbne døren til sin lejlighed, da døren var tung. Der blev endvidere lagt vægt på, at hun kunne komme omkring i sin lejlighed og udenfor med rollator.

41-22 fastslår, at kommunen efter serviceloven skal yde hjælp til indretning af bolig til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når indretningen er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for den pågældende. Hvis en borger, der har fået hjælp til boligindretning, flytter til en ny bolig, kan borgeren søge om hjælp til indretning af den nye bolig. Kommunen skal foretage en konkret og individuel vurdering af, om den ansøgte boligindretning er nødvendig for at gøre den nye bolig bedre egnet som opholdssted for borgeren. Hvis kommunen vurderer, at borgeren har ret til hjælp til boligindretning i den nye bolig, skal kommunen bevilge hjælpen. Hvis borger i sin ansøgning om hjælp til boligindretning ønsker at få flyttet den boligindretning, som borger er bevilget til sin tidligere bolig, kan kommunen lade dette indgå i vurderingen af udmåling af hjælpen.

VIII. De konkrete mødesager

Vi har behandlet 20 sager på møde for at belyse Ankestyrelsens praksis om boligindretning efter serviceloven. Sagerne er udvalgt for at belyse vores almindelige praksis på området og omfatter derfor også sager, hvor der følger fast praksis, da den type af sager sjældent vil blive udtaget til principiel behandling.

De af sagerne, som belyser Ankestyrelsens praksis bedst, er gennemgået nedenfor.

Sag nr. 1

En kvinde søger kommunen om en automatisk døråbner, da hun ikke selv kan åbne opgangsdørene. Hun kommer derfor kun ud, når hendes datter ledsager hende. Kommunen giver afslag på døråbneren, da det ikke vurderes, at døråbneren vil gøre hende i stand til selvstændigt at komme ud af boligen. Kommunen lægger vægt på borgers egne oplysninger om svingende funktionsniveau, at datteren ledsager hende ud og oplysninger om et træningsforløb.

Borgeren oplyser i klagen, at hun alene kommer ud med ledsagelse, da hun ikke selv kan åbne døren. Hun mener godt, at hun ville kunne komme ud selvstændigt, hvis hun fik en døråbner. Derudover anfægter hun kommunens oplysninger om det tidligere træningsforløb og hendes svingende funktionsniveau.

Kommunen har i forbindelse med behandlingen af sagen og hendes klage ikke indhentet lægelige oplysninger om hendes helbred. Kommunen har heller ikke afprøvet ved hjemmebesøg, om hun er i stand til at åbne døren selvstændigt og komme ud. De har heller ikke undersøgt, om der kan bevilges andre mindre indgribende foranstaltninger, som kan hjælpe hende med at åbne døren.

Sagen hjemvises derfor til fornyet behandling på baggrund af de manglende oplysninger om borgers helbredsmæssige forhold, herunder om det er muligt for hende at komme selvstændigt ud uden ledsagelse og oplysninger om borgers mulighed for selv at kunne åbne døren.

Sag nr. 2

Sagen omhandler et barn med medfødt knogleskørhed. Forældrene ansøger om etablering af pusleplads på badeværelset, da de ønsker at alle aktiviteter vedrørende pleje foregår i samme rum og dermed mest skånsomt.

Kommunen har bevilget samt opsat hæve-sænkbart skifteleje i soveværelset i direkte tilslutning til badeværelset, hvor der er niveaufri adgang mellem disse rum.

Kommunen giver afslag med den begrundelse, at det ansøgte ikke er nødvendigt, da det er muligt at transportere barnet skånsomt ud til det bevilgede pusleleje i tilstødende rum.

Forældrene oplyser i klagen, at det er nødvendigt, da der fremadrettet vil være perioder, hvor der er behov for at på- og afklædning foregår liggende samt ekstra skånsomt.

Sagen stadfæstes, da vi er enige med kommunen i, at etablering af pusleplads på badeværelset ikke er nødvendig for at gøre boligen bedre egnet som opholdssted for barnet.

Vi vurderer, at det er muligt at transportere barnet skånsomt 3,5 meter til det bevilgede skifteleje i tilstødende soveværelse, hvor barnet kan modtage personlig pleje. Vi lægger i den forbindelse vægt på, at barnet skal forflyttes fra toilet-badestol til skifteleje, uagtet hvilket rum det foregår i.

Sagen er medtaget som drøftesag, da den belyser hvorledes snitfladerne mellem boligindretning og hjælpemidler kan give anledning til tvivl ved sager om større boligindretninger.

Sag nr. 3

Sagen omhandler et barn med medfødt knogleskørhed. Han er kørestolsbruger. Der ansøges om etablering af tre ramper i haven, da forældrene ønsker at barnet kan optage ophold i haven sammen med resten af familien.

Kommunen giver afslag med den begrundelse, at ramper i haven ikke er nødvendige, da det er muligt for barnet at tage ophold på træterrassen, hvortil der er bevilget kiler for at skabe niveaufri adgang. Der er også bevilget niveaufri adgang til og fra boligen.

Sagen stadfæstes med en anden begrundelse, da ramper til haven ikke er omfattet af boligbegrebet. Ramperne har ikke betydning for barnets adgang til og fra boligen.

Sagen er medtaget som drøftesag, da den belyser boligbegrebet samt snitfladerne mellem boligindretning og hjælpemidler.

Sag nr. 4

En mand ansøger om sænkning af sin dørtelefon, da han har besvær med at nå dørtelefonen siddende i sin kørestol. Han er fast kørestolsbruger efter en højrebens amputation. Der er målt 165 cm fra gulvet til midten af dørtelefonen.

Kommunen giver afslag i afgørelsen, da det er afprøvet på hjemmebesøg, at borger kan betjene dørtelefonen stående på sit venstre ben om end med besvær, samt at antallet af besøg er begrænset. Borger angiver i klagen, at det er vigtigt, at han kan betjene dørtelefonen på forsvarlig vis samt at udefrakommende kan komme i kontakt med ham. Han sender i den forbindelse supplerende oplysninger hvoraf det fremgår, at borger ikke kan stå selvstændigt på sit venstre ben samt har behov for opsyn ved forflytninger fra siddende til stående.

I forbindelse med genvurderingen foretager Kommunen et nyt hjemmebesøg for at afklare borgers klagepunkter ordentligt. Det afklares, at hovedproblematikken er, at borger ikke kan tale i røret samtidig med at han åbner døren. Der foretages en ny afprøvning, hvorved det observeres, at borger fra siddende position og ved at læne sig frem kan betjene dørtelefonen i det omfang, at han kan lukke folk ind. Kommunen giver derfor afslag i genvurderingen.

Sagen stadfæstes, da vi er enige med kommunen i, at det ikke er en nødvendig boligindretning, da det fremgår af afprøvning på hjemmebesøg, at borger er i stand til at betjene dørtelefonen i det omfang, at han kan lukke sine gæster ind. Det er ikke tilstrækkeligt, at det ville være mere hensigtsmæssigt at kunne tale i røret samtidig. I vurderingen af nødvendighed indgår også, at borger har få ugentlig planlagte besøg, hvor det er muligt at aftale med besøgende, at de ringer forinden.

Sagen belyser omfanget af nødvendighedskravet.